

22/14

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 5 april 2022 door A en B, hierna te noemen klagers, ingediende klacht tegen C, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register kinder- en jeugdpsycholoog specialist NIP en supervisor kinder- en jeugdpsycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 5 april 2022;
- het verweerschrift d.d. 2 mei 2022;
- de repliek met de bijlage d.d. 3 juni 2022;
- de dupliek d.d. 24 juni 2022.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 5 oktober 2022, waarbij klagers en verweerster aanwezig waren. Tegelijkertijd met deze klacht werd de gelijklopende klacht van klagers tegen D behandeld met nummer 22/15 die betrekking heeft op hetzelfde feitencomplex.

In beide zaken zal een afzonderlijke beslissing worden gegeven.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klagers zijn de ouders van twee meerderjarige geadopteerde dochters E en F (hierna de dochters). De rechtbank benoemde klagers tot bewindvoerder en mentor van beide dochters, nu de dochters als gevolg van hun lichamelijke of geestelijke toestand niet in staat werden geacht ten volle hun vermogensrechtelijke en niet-vermogensrechtelijke belangen zelf waar te nemen.
- b. Verweerster is samen met D voornoemd werkzaam bij X te Y (hierna de praktijk).
- c. De dochters zijn in augustus 2020 door klagers bij de praktijk opgegeven voor onderzoek en behandeling. De dochters zijn vervolgens op de wachtlijst geplaatst.
- d. In januari 2021 is er door een derde een melding gedaan bij Veilig Thuis betreffende de situatie waarin de dochters verkeren.
- e. Na de wachttijd heeft in april 2021 een intakegesprek plaatsgevonden eerst met dochters en ouders gezamenlijk en later met ouders en dochters apart.
- f. De dochters zijn vervolgens onder behandeling geweest bij D en verweerster als regiebehandelaar. In dat kader hebben ook klagers diverse gesprekken gevoerd met D en hebben zij verslagen van eerdere behandelingen van de dochters aan haar verstrekt.
- g. Begin mei 2021 zijn de dochters door de rechter onder curatele gesteld waarbij twee curatoren zijn benoemd en daarmee waren de ouders niet langer bewindvoerder en mentor van de dochters.
- h. Op 17 mei 2021 zijn de dochters uit het ouderlijk huis vertrokken. Klagers hebben sindsdien niets meer van hen gehoord.
- i. Klagers hebben daarna een aantal keer verweerster en D gevraagd om alle verslaglegging van hulpverlening en gegevens met betrekking tot de dochters te vernietigen. Op 18 oktober 2021

hebben klagers de praktijk een mail gestuurd met dit verzoek en verzocht om een bevestiging dat deze gegevens vernietigd zijn.

- j. Op 3 december 2021 hebben verweerster en D een mail aan de contactpersoon van klagers gestuurd inhoudende dat zij zullen wachten met een vervolgesprek met klagers vanwege persoonlijke omstandigheden aan de zijde van klagers. Nadien is er nog twee keer contact geweest tussen verweerster en klagers maar dit heeft niet tot een gesprek geleid.
- k. Op 24 februari 2022 heeft D een mail aan onder meer klagers en verweerster gezonden dat zij niet aan het verzoek om vernietiging van de door klagers verstrekte informatie betreffende de dochters kan voldoen. Wel staat in deze mail vermeld dat informatie is vernietigd die betrekking heeft op klagers zelf.

III Het standpunt van klagers en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij heeft geen gevolg gegeven aan het verzoek van klagers om alle door hen over de dochters aangeleverde informatie (waaronder verslaglegging van eerdere hulpverlening) te vernietigen;
2. Klagers zijn door verweerster niet op de hoogte gebracht welke informatie precies in het dossier zou komen;
3. Klagers hebben ten onrechte wel vier maanden moeten wachten op antwoord op hun mail van oktober 2021.

Klagers hebben hiertoe gesteld dat derden, die tevens lid zijn van een kerkgenootschap, zich in hun gezin hebben gemengd en op basis van onjuiste aannames een melding hebben gedaan bij Veilig Thuis. Dit heeft er toe geleid dat hun dochters tegen hen zijn opgezet en het ouderlijk huis hebben verlaten. Klagers vinden het enorm zorgelijk dat de gevoelige informatie over de dochters die zij in goed vertrouwen bij verweerster hebben aangeleverd, bij de curatoren terecht is gekomen die afgaan op de aannames van deze derden en die de dochters nu in hun macht hebben. Indien klagers dit op voorhand hadden geweten, hadden zij geen informatie aan verweerster aangeleverd.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist en heeft aangevoerd dat er geen informatie over de ouders in het verslag van het psychologisch onderzoek staat vermeld. Ook is informatie die betrekking heeft op de eigen beleving en gevoelens van klagers door de praktijk vernietigd.

Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen gaat het er niet om of dat handelen beter had gekund, maar om het beantwoorden van de vraag of de psycholoog de zorgvuldigheid heeft betracht die van een redelijk handelend en redelijk bekwaam psycholoog kan worden verwacht door te handelen naar de Beroepscode.

V.2. Het College stelt voorop dat verweerster met klagers als wettelijk vertegenwoordigers van de meerderjarige wilsonbekwame dochters een professionele relatie is aangegaan. Klagers waren door de rechtbank immers benoemd tot mentor en bewindvoerder van de dochters.

Nadat door de rechtbank curatoren werden benoemd, zijn echter de curatoren en niet langer de ouders de wettelijk vertegenwoordigers van de dochters (zie artikel 1.11 Beroepscode). Dit betekent dat thans de curatoren de rechten van de dochters voortvloeiende uit de Beroepscode uitoefenen voor zover noodzakelijk voor de goede vervulling van hun taak.

Psychologen betrekken overigens waar mogelijk dan nog de meerderjarige wilsonbekwame cliënt bij de uitoefening van zijn rechten (artikel 9 Beroepscode).

V.3 Gelet op het voorgaande is het College van oordeel dat klachtonderdeel 1 niet gegrond is. Klagers hebben als ouders van meerderjarige dochters die onder curatele zijn gesteld geen positie meer op grond waarvan ze kunnen verzoeken om door hen aangeleverde informatie te vernietigen. Verweerster heeft dus beroepsmatig juist gehandeld door aan dit verzoek van klagers, die op het moment van verzoeken geen wettelijk vertegenwoordiger meer waren, geen gehoor te geven.

V.4. Wat betreft klachtonderdeel 2 geldt het volgende.

Verweerster heeft naar het oordeel van het College in strijd gehandeld met de artikelen 62 en 63 van de Beroepscode door klagers voorafgaand aan de professionele relatie onvoldoende (bij voorkeur schriftelijke) informatie te verstrekken waardoor klagers in april 2021 in staat waren welingelicht met het aangaan van die relatie in te stemmen.

Blijkens voornoemd artikel 63 gaat het om onder meer het doel van de professionele relatie, de werkwijze, de evaluatie, de context waarin die plaatsvindt en de plaats van - in dit geval - de dochters, de ouders en de psycholoog daarin.

Met name heeft verweerster klagers er niet direct op gewezen dat door hen te verstrekken informatie in de gesprekken in principe onderdeel zou gaan uitmaken van het dossier van de dochters. Verweerster had klagers er daarbij op moeten wijzen dat blijkens artikel 67 van de Beroepscode gegevens die betrekking hebben op de persoon van klagers apart bewaard worden zodat aan ieder van de personen in het cliëntstelsel afzonderlijk inzage kan worden gegeven in het dossier zonder de vertrouwelijkheid van de anderen te schenden.

Uit de door haar afgelegde verklaring ter zitting blijkt dat verweerster zich bewust is geweest van de verschillende belangen die klagers en de dochters hadden bij de door klagers te verstrekken informatie, maar dat zij zoekende was. Aangenomen moet worden dat klagers mede hierdoor bij aanvang van de professionele relatie onvoldoende zijn ingelicht. Verweerster heeft hiermee evenmin voldaan aan artikel 79 van de Beroepscode.

Het voorgaande leidt ertoe dat klachtonderdeel 2 gegrond is.

Naar het oordeel van het College is het belangrijk dat psychologen voor aanvang van iedere opdracht vaststellen wie de cliënt is, wie de wettelijk vertegenwoordigers zijn (en daarmee tot het cliëntstelsel behoren) en wie de opdrachtgever is. Aan alle betrokkenen kan dan door de psycholoog direct duidelijkheid worden gegeven of er op grond van de verschillende rollen en verantwoordelijkheden mogelijk een beperking voortvloeit van het recht op inzage en afschrift om de vertrouwelijkheid van elkaars gegevens te waarborgen. Dit had mogelijk ook in dit geval deze klacht kunnen voorkomen.

V.5. Klachtonderdeel 3 is niet gegrond.

Uit de feiten blijkt dat verweerster na 3 december 2021 een gesprek met klagers in overleg met hen heeft uitgesteld vanwege corona en een sterfgeval in de familie van klagers. Nadien is er nog twee keer contact geweest tussen partijen hetgeen uiteindelijk niet tot een gesprek heeft geleid.

Het College is van oordeel dat er tussen oktober 2021 en februari 2022 weliswaar vier maanden zijn verstreken maar dat partijen in die tijd nog wel met elkaar in gesprek wilden komen. Dit leidt tot de conclusie dat de vertraging in het beantwoorden van de mail niet alleen aan verweerster is toe te rekenen. Dit klachtonderdeel is derhalve niet gegrond.

V.6. Het College komt tot de slotsom dat de klacht gedeeltelijk gegrond is.

Het College acht de maatregel van waarschuwing passend.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart klachtonderdeel 2 gegrond;
- waarschuwt verweerder.

Aldus gewezen en verstuurd op 5 december 2022

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. R. Beer,
dr. H.F.A. Diesfeldt,
drs. R.A.M. Postma,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

W.g. C.M. Berkhout